

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 6 luni 20
 3 luni 10
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, **CALEA RAHOVEI — 5**
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

SUMAR

Cumulul posesoriului cu petitoriul în noua lege a judecătorilor de ocoale, de d-l D. Ghîmpău;

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, secțiuni unite: *Firma S. Albahary & Co. cu Primăria Capitalei și alții;*

Tribunalul Tutova: *Viktor Nudel contra d-lor Edelstein și D-r G. Patzelt.*

CUMULUL POSESORIULUI CU PETITORIUL

IN

NOUA LEGE A JUDECĂTORIILOR DE OCOALE

Relativ la această chestiune s'au scris două articole în *Curierul Judiciar* din anul acesta: unul în No. 37 semnat de d-l Corneliu Botez, distinsul președinte al Tribunalului Covurlui, prin care se susține, că sub noua lege a judecătorilor de ocoale, ea și sub legea veche, nu se poate cumula posesoriul cu petitoriul; iar altul semnat de d-l Dem. G. Teodorescu, judecător la Zătreni, în Vâlcea. Prin acest din urmă articol, d-l Teodorescu susține contrariul, anume că sub noua lege posesoriul se poate cumula cu petitoriul, adăugând că acest lucru reiese din textul «precis» al art. 32, aliniatul ultim din noua lege a judecătorilor de ocoale. D-sa aduce în sprijinul acestei păreri o jurisprudență recentă a Înaltei Curți de casație, secția I, No. 366/910.

Tot de această părere este d-l Em. Dan, care în lucrarea d-sale «Codul general al judecătorului de ocol», la pag. 51 spune următoarele: «Sub actuala lege discuțiunea nu mai e posibilă față cu art. 32, ultimul aliniat..... «Textul e lămurit». «Când petitoriul nu depășește competența judecătorului, cumulum posesoriului cu petitoriul este permis, căci este *formal* prevăzut de lege; când petitoriul depășește competența, judecătorul judecă numai posesoriul, petitoriul neputând ține în loc posesoriul».

Acest sistem — mai adaugă d-l Dan — îl găsim în procedura genoveză, art. 266.

D-l Corneliu Botez are desavantajul că, în contra părerii emise de d-sa există o decizie a Înaltei Curți de casație. Cu toate astea nu eziț un singur moment, de a mă declara partizan al sistemului susținut de d-l președinte al Tribunalului Covurlui, care în interpretarea

ce dă art. 32 din noua lege a judecătorilor de ocoale, aduce motive mai plauzibile și cari sunt mai în concordanță cu principiile cari conduc acțiunile posesorii.

Singurul argument invocat de Curtea de casație în decizia citată și de d-l Corneliu Botez, este un argument *per a contrario*, tras din felul cum este redactat art. 32, aliniatul ultim din noua lege a judecătorilor de ocoale. Însă acest fel de argumentare deductivă este cea mai slabă și cea mai expusă greșelii, de oarece prin această metodă se pot trage în acelaș timp și din aceleași premise mai multe concluzii, cari să se contrazică, sau să se excludă una pe alta.

D-l Teodorescu afară de acest argument al Casației, nu mai aduce nimic juridic în sprijinul cumulum posesoriului cu petitoriul; însă mai adaugă o serie de considerațiuni de ordin social. Presupune că legiuitorul din 1908 trebuie să se fi gândit la cumulum posesoriului cu petitoriul, de oarece starea țaranului român este înapoiată; afirmă că «*pentru țărănimea noastră trebuesc dispoziții de legi mai înapoiate*», că acțiunile posesorii fiind «norme de drept prea complicate, vor da roade foarte slabe, dacă nu vor fi păgubitoare», atunci când se aplică la clasa țărănească.

Pe această temă este țesută toată partea finală a articolului d-sale. Însă și în această parte ipotetică, unde nimic nu e pozitiv, ci numai gădilături pentru ureche, care să impresioneze la prima lectură, d-l Teodorescu comite, cu sau fără știință, greșala de argumentare, care în logică se numește *petitio principis*. D-sa ia ca fapt existent tocmai ceea ce trebuie să dovedească că există: *cumulul posesoriului cu petitoriul*; apoi aduce justificări și motivează, de ce trebuie să existe în noua lege a judecătorilor de ocoale cumulum posesoriului cu petitoriul. Din această argumentare însă, nu putem trage altă concluzie, decât că cumulum ar trebui să existe, și nici de cum că există.

Cu acest mod de argumentare se poate justifica orice stare de lucruri, oricât de falsă ar fi ea în realitate. Se știe că pentru un fapt care este, sau se presupune împlinit, se pot găsi o sumă de justificări, indiferent dacă aceste justificări corespund sau nu adevărului. Greutatea este ea, pornind de la ipoteze, să afli realitatea; dar de îndată ce presupui existența unui lucru, e ușor să-i găsești justificarea. Ca exemplu sunt vechile sisteme filozofice, sub forma de postulat, în existența cărora s'a crezut mult timp și pentru motivarea cărora au fost găsite destule explicații, cari să justifice în aparență existența lor. Iar azi când acele sisteme au fost răsturnate prin noile concepții filozofice, se vede cât de neînțelepte erau acele justificări și te întrebi, cum de au putut fi închipuite.

Tot astfel se întâmplă în literatură, ca un critic să vază într-o frază, sau într-un capitol din vre-un autor, lucruri pe cari nu numai că autorul nu le-a văzut, dar nici măcar nu s'a gândit la ele, și apoi să clădească o serie de închipuiri pentru explicarea faptului, de ce autorul a văzut așa, și pentru ce nu s'a exprimat altfel. Dacă autorul analizat ar trăi, ar fi de ajuns un singur cuvânt din partea acestuia, ca să sgdue pe critic din fantazia ademenitoare cu care își brodează critica pentru a fi mai gustat. Dacă însă autorul nu mai trăiește, atunci e în adevăr foarte greu să se arate criticului că a apucat pe căi lăaturalnice, cari pe lângă că nu aduc nici o lumină, dar fac mai mult rău scriitorului analizat.

În cazul nostru, dacă legiuitorul din 1908 și-ar da în vileag motivele cari l'au călăuzit la redactarea art. 32 din noua lege a judecătorilor de ocoale, s'ar vedea cum cade fărîmițată toată acea clădire arhitectonică de presupuneri și de motivări platonice din articolul d-lui Teodorescu; căci nu este admisibil ca un legiuitor ca acela din 1908 și în cunoscutele împrejurări de legiferare de atunci să schimbe un text de importanță acțiunilor posesorii, fără a spune un singur cuvânt de justificare în expunerea de motive, mai cu seamă că d-l Teodorescu susține că cumulusul posesoriului cu petitoriul a fost introdus în legea nouă, pentru că acțiunile posesorii au dat rezultate dezastruoase în aplicarea lor.

Că părerea d-lui Teodorescu nu este întemeiată, rezultă și din faptul că pentru a argumenta în sensul acestei păreri, are un sfert de coloană pentru interpretarea juridică a textului, iar în restul de trei coloane chiar d-sa simte nevoia de a aduce un balsam, pentru a da viață interpretării juridice, balsam care constă din presupuneri și considerațiuni de ordin economic, și social care să explice și să demonstreze, de ce e necesar cumulusul posesoriului cu petitoriul.

Însă, când lucrurile ajung la balsam, se știe că viața e pe sfârșite. Și ori cât de bun ar fi balsamul și ori cât de bine ar fi administrat, el nu poate să dea unui corp bolnav sănătatea și vigoarea pe care o prezintă un organism sănătos.

Dacă analizăm puțin argumentarea d-lui Teodorescu, se vede că ea nu poate rezistă, de oarece e falsă și bazată pe subtilități.

D-sa are următoarea afirmație, dată sub formă de aforism în articolul citat: «*Norme de drept cari dau rezultate bune într-o societate înaintată, produc efecte dezastruoase într-o societate înapoiată*».

În primul rând această afirmație are aerul că se referă la aplicarea acțiunilor posesorii în legislația noastră, că aceste acțiuni au dat rezultate dezastruoase, fiind aplicate la țărănimea noastră. Însă, o asemenea afirmație nu poate fi crezută pe simplu cuvânt, când ea nu e rezultatul unor observații continue, și când nu e susținută de date statistice, cari în articolul d-lui Teodorescu lipsesc.

În al doilea rând această afirmare este un adevăr necontestat numai atunci când se aplică la extreme: un popor prea civilizat și altul prea înapoiat. Dar când unul din popoare nu este tocmai așa de înapoiat, față de cel civilizat, atunci totul se reduce la o chestie de nuanță, iar adevărul de mai sus pierde din valoarea lui și nu mai pare așa de evident. După afirmația de mai sus, d-l Teodorescu adaogă imediat fraza următoare: «*Nimeni nu contestă faptul că țărănimea noastră e înapoiată din toate punctele de vedere*». Și atunci concluzia care în articolul d-sale se impune numai de

cât cu aparență de adevăr, e următoarea: Pentru că acțiunile posesorii sunt o normă de drept care dau rezultate bune într-o societate înaintată și pentru că țărănimea noastră este înapoiată, atunci legiuitorul din 1908 a trebuit să excludă acțiunile posesorii din legislația noastră. Însă de la «*a trebuit să excludă*», până la «*a exclus*» e o distanță foarte mare și aceste nuanțe nu trebuiesc confundate.

D-l Teodorescu mai spune că «*această dispoziție prin care se cumulează posesoriul cu petitoriul, cadrează perfect de bine cu toată economia legii, «scurtare și expeditivitate», căci «scopul legiuitorului din 1908 a fost să dea țăranului o procedură expeditivă și eficace, să introducă principii mai înapoiate, dar mai practice în raport cu starea înapoiată a țăranului»*. Iarăși vorbe și goale, și periculoase. Goale, pentru că sunt în afară de discuția existenței cumulusului, putând fi la locul lor în expunerea de motive, dacă înțelesul vechiului art. 61 s'ar fi modificat. Și periculoase pentru că nu se poate califica altfel o teorie, care pretinde ca pentru populația noastră țărănească să se voteze dispoziții de drept înapoiate. După această teorie, actualul cod civil care e luat de la francezi—un popor civilizat—ar trebui înlocuit cu vechile legislații românești, spre a da rezultate mai practice, căci populația noastră e mai înapoiată, de cât poporul francez.

Și apoi, dacă scopul legiuitorului din 1908 a fost expeditivitatea, socotesc că acest scop nu este înlăturat prin existența acțiunilor posesorii. Din potrivă, aceste acțiuni sunt mai expeditive și mai practice, pentru că ele tind pe o cale mai lesnicioasă la reintegrarea reclamantului în posesiunea imobilului, care fusese întreruptă timp de mai puțin de un an. Căci partea practică și importantă pentru un țăran, este să se afle în posesia pământului, pe care să-l poată munci. Când are această posesie puțin îi pasă, dacă chestia dreptului de proprietate se rezolvă într'un an, sau în zece.

Tocmai acesta e scopul acțiunilor posesorii — expeditivitatea și partea practică a lor ; iar aceste două particularități ale acțiunilor posesorii până acum n'au fost contestate de cât de d-l Teodorescu, care ne spune că în lunga carieră a d-sale de magistrat «a observat o mare nedumerire din partea țăranilor, când pierd procesul în posesoriu și că aceștia exclamă: «Cum n'am pierdut pământul, d-le judecător, dacă am pierdut procesul?»

Dar dacă e vorba să exemplificăm, am văzut și eu țărani cari pierzând un proces de posesie față de un proprietar, au exclamat în sens de amenințare cu foarte multă convingere, că deși au pierdut procesul, însă n'au pierdut pământul, căci o să se mai judece pentru revendicare; și în acest proces de revendicare au câștigat la prima instanță, fiind acum în apel.

Din exemplul meu se vede că sunt țărani cari știu să facă deosebirea între cele două feluri de acțiuni: posesorii și petitorii, mai ales că acum mai știu că pentru orice nedumerire se pot adresa judecătorului, care e dator să le dea lămuririle necesare și să le spue, când să uzeze de calea posesoriului și când de a petitoriului.

D-l Teodorescu ca să dovedească că acțiunile posesorii sunt neexpeditiv și nepractice, ia ca exemplu un caz în care reclamantul nu se mai găsește în condițiunile art. 31 din legea judecătorilor de ocoale; că acesta pierzând în posesoriu, e nevoit să facă și acțiune în revendicare și, deci, trebuie să facă două procese cari țin mai mult timp, când putea să facă numai un

proces de revendicare. Principalul însă este ca să nu se uzeze de acțiunile posesorii, de cât în primul an de la turburare, și numai în acest caz ele sunt și practice și expeditiv, căci pe această cale reclamantul are mijlocul să fie reintegrat mai repede și mai ușor în posesiunea imobilului ce i-a fost turburat, rămânând ca apoi pârâtul, dacă a pierdut în posesoriu, să reclame în petitoriu, și să suporte el greutățile unui asemenea proces și în ce privește cheltuielile, și în ce privește mijloacele de dovedire.

Acuzațiune adusă de d-l Teodorescu că țărănimea noastră este înapoiată din toate punctele de vedere, nu este de loc întemeiată. O asemenea afirmație nu poate fi de cât rezultatul unor observații superficiale. Cine s'a ocupat de aproape de starea țaranului român, studiindu-l cu băgare de seamă, s'a putut convinge că el este foarte inteligent și foarte șiret — bine înțeles cu excepții — dar în regulă generală și privit în relativitatea lucrurilor, țaranul român este inteligent și șiret, ceiace este destul, ca să nu se poată justifica desființarea acțiunilor posesorii în legislația noastră, pentru motivul că pentru clasa țărănească trebuiesc votate legi cu principii înapoiate. Starea țaranului român este înapoiată numai din punctul de vedere cultural și economic; țaranul român mai stă rău din punct de vedere material și pentru că n'are spiritul de economie. Și toată această situațiune rea se datorește faptului că-i lipsește elementul esențial care ar putea să înlăture toate relele de care suferă: Administrație părintească pe care nu o are și educație gospodărească, care până acum nu i-a fost dată nici ca încercare de nimeni, nici chiar de preoți și învățători, cari au pretenția să monopolizeze titlul de apostoli ai clasei țărănești.

Dar să lăsăm această discuție de ordin social asupra căreia m'am oprit pentru că a fost atinsă de d-l Teodorescu și să revenim la adevărata interpretare ce trebuie să se dea art. 32 din noua lege a judecătorilor de ocoale, spre a se vedea dacă sub această lege se poate, ori nu, cumula posesoriul cu petitoriul.

Am spus că singurul argument al Casației, însușit și de d-l Teodorescu pentru existența cumulului posesoriului cu petitoriul, este argumentul per a contrario, tras din felul cum este redactat art. 32 din noua lege. Dacă acest argument cade, altceva nu se mai poate invoca în sensul existenței cumulului, și în cazul acesta textul nefiind precis și formal, cum susține d-l Teodorescu și d-l Dan, înseamnă că el a rămas cu același înțeles și cu aceeași aplicare ca și vechiul art. 61, de care se deosibește numai ca redactare.

Fraza din care Inalta Curte de casație scoate argumentarea per a contrario, este următoarea: «Dacă acea contestație trece peste competența sa, judecătorul va statua numai asupra posesiunii, rămânând ca fondul dreptului să se judece după regulile generale de competență».

Din această frază însă, așa cum e redactată, se pot trage trei concluzii dintre cari cea mai logică nu este aceea invocată de Curtea de Casație și de partizanii cumulului. Aceste concluzii cu premisele din cari se trag sunt următoarele:

I. Dacă acea contestație trece peste competența sa, judecătorul va statua **numai** asupra posesiunii, etc... per a contrario: *nu va statua și asupra petitoriului*, în cazul când contestația trece peste competența judecătorului. Concluzia aceasta e cea mai logică, pentru că adverbul «numai», care într-o argumentare per a contrario indică concluzia, este pus înaintea cuvintelor «asupra posesiunii».

II. «Dacă acea contestație trece peste competența sa, judecătorul va statua numai asupra posesiunii, etc... per a contrario, *dacă contestația nu trece peste competența sa, judecătorul va statua și asupra petitoriului*».

Aceasta e concluzia trasă de Curtea de casație și logic vorbind, această concluzie nu este cea adevărată, căci pentru a fi întemeiată, ar trebui ca adverbul «numai» să fie și la începutul propoziției care servește ca premisă; adică dacă ar fi să tragem concluzia în sensul cumulului, ar fi trebuit ca legiuitorul să se fi exprimat astfel: «Numai în caz când acea contestație trece peste competența sa, judecătorul va statua numai asupra posesiunii», înțelegându-se per a contrario că atunci când prin contestație nu se excede competența sa, judecătorul va statua și asupra petitoriului. D-l Teodorescu pe neștiință, se exprimă tocmăi așa cum ar fi trebuit să se exprime legiuitorul, dacă ar fi vrut să introducă cumulul posesoriului cu petitoriul, adică adaugă adverbul «numai» și la începutul propoziției din care se trage concluzia în sensul cumulului, dând un sens limitativ acestei propoziții, care în text este afirmativă.

«Va să zică **numai** în caz când afacerea trece peste competența judecătorului, el va statua numai asupra posesiunii, iar când este competente va judeca și dreptul de proprietate». Astfel se exprimă d-l Teodorescu în articolul d-sale; însă acel «**numai**» pe care d-sa îl adaugă la începutul propoziției, lipsește în textul art. 32, și în acest caz — logic vorbind — nu se mai poate trage concluzia pentru existența cumulului, ci trebuie să admitem pur și simplu că legiuitorul în ultimul aliniat al art. 32 a avut în vedere numai cazul când prin contestație se excede competența judecătorului și a hotărât că, în acest caz, judecătorul nu-și va declina competența, ci va reține posesoriul, fără a prejudica petitoriul, rămânând ca atunci când prin contestație nu se excede competența, să se urmeze regulile obișnuite pentru posesoriu deosebit și pentru petitoriu iar deosebit. Aceasta ar fi o a treia concluzie ce se poate trage din felul cum este redactat art. 32, concluzie care e admisă de d-l Corneliu Botez în articolul d-sale și care în lipsa unui text categoric, care să permită cumulul posesoriului cu petitoriul, se poate susține cu foarte mult temei, dacă cercetăm origina modului de redactare a art. 32 din noua lege și scopul cu care a fost introdus pentru prima oară acest aliniat.

Origina aceasta o găsim în art. 5 din legea judecătorilor de plăși de la 1865, prima lege prin care se introduce la noi acțiunile posesorii. Acest articol e redactat astfel:

«Judecătorii de plăși vor judeca cu drept de apel, ori care ar fi valoarea lucrului: 1) cererile pentru strămutarea hotarelor; 2) acțiunile posesorii; 3) pretențiunile asupra lucrărilor făcute pe ape curgătoare, etc.; 4) reclamațiile pentru exercițiul servituților, etc.».

«In toate aceste cazuri, judecătorul de plasă nu este competent a judeca, dacă se contestă însuși dreptul proprietății, sau titlul constituit al servituței».

În acest ultim aliniat — se vede clar — că legiuitorul din 1866 s'a ocupat numai de cazul când în acțiunile cuprinse în art. 5 se contestă dreptul de proprietate și a hotărât că în acest caz judecătorul nu va fi competent să judece asemenea acțiuni, nici chiar în posesoriu, rămânând a se înțelege că în cazurile când nu se contestă dreptul de proprietate, a lăsat să se judece acțiunile posesorii după regulile cunoscute, adică separat de petitoriu.

Modul de exprimare însă al legiuitorului din 1865 în

ultimul aliniat al art. 5 eră greșit și aceasta s'a observat mai târziu: căci acest aliniat, așa cum eră redactat făcea neaplicabile acțiunile posesorii, de oarece pârîtul n'avea decât să conteste dreptul de proprietate într-o acțiune posesorie și judecătorul trebuind să-și decline competența, acțiunea se ducea la tribunal, care eră competentă să judece numai în petitoriu.

Acest fapt este relevat în discuția Camerei de către deputatul Șefendache la 1879, când se modifică legea din 1865, cu ocazia votării art. 56, care se ocupă în legea de la 1879 cu acțiunile posesorii și care în proiectul guvernului figură copiat întocmai după vechiul art. 5 din legea de la 1865.

Iată discuția care a avut loc atunci:

D-l G. Șefendache: «Mi permit să întreb asupra acestui articol dacă ultimul aliniat privește toate cazurile enunțate, aci, sau numai § ultim.

«Acest aliniat se exprimă astfel.

«În toate aceste cazuri, judecătorul de plasă nu e competentă a judeca dacă....

«În fapt, în aplicațiune, dacă aceste dispozițiuni s'ar aplică la tot aliniatul, s'ar întâmpla mai totdeauna ca judecătorul de pace să nu judece, pentru că ar fi facil pentru acela care are interes a menține lucrurile astfel cum sunt, să zică: Contestez dreptul de proprietate, și atunci judecătorul conform acestui aliniat, nu va judeca, se va declara incompetentă.

«Eu cred că această dispozițiune nu s'ar putea aplica la toate dispozițiunile articolului, pentru că atunci ar fi mai bine să se ștergă tot articolul. Aci se vorbește de acțiune posesorie. Cine zice acțiune posesorie, prin aceasta esclude, până la oarecare punct, dreptul de proprietate. De exemplu, am luat pe nedrept lucrul altuia și l'am posedat un an sau doi. Acțiunea mea posesorie o bazez, nu pe dreptul de proprietate, ci pe faptul violent, dacă voiți, că posedez acest lucru: possideo, quia possideo, așa că nu se pune în discuțiune proprietatea. Cu toate acestea o parte ar putea zice: Contestez dreptul de proprietate; și iată judecata acțiunii posesorie înlăturată. Aceasta cred că nu a voit legiuitorul».

D-l Ministru de justiție. «Chestiunea cuprinsă în acest articol al proiectului este una din cele mai importante pentru judecătorii de plasă. Este importantă fiindcă, dacă ar fi ca acest articol să declare pe judecătorii de plasă incompetenți de a se pronunța în cazul când o persoană contestă alteia un drept de proprietate, atunci ființa chiar a judecătorilor de plasă devine iluzorie. Nu este însă aceasta în cele cuprinse în articolul de față; nu este aci vorba ca judecătorul de plasă să hotărască asupra dreptului de proprietate; aci este vorba numai ca judecătorul de plasă să poată — și în aceasta va fi totdeauna competentă — să poată să statueze, asupra menținerii în posesiunea lucrului, fără ca veri-odată să hotărască asupra dreptului, să prejudice dreptul în sine.

«Astfel, ideea articolului este aceasta: că atunci când o persoană ridică înaintea judecătorului de pace chestiunea prejudicială a unui drept de proprietate, judecătorul nu are să statueze asupra dreptului în sine, ci are să hotărască numai asupra posesoriului, cine să dețină lucrul. Dacă mi se va zice: nu este bine să suspendăm rezolvarea unor asemenea cazuri, până ce să se pronunțe tribunalele competente? Nu, nu este bine, pentru că d-voastră, știți, că chestiunile de deținerea unui lucru, de posesiunea unui lucru, sunt întotdeauna chestiuni de gâlceavă; și a nu tranșa lucrul într'un fel, este a lăsa să se perpetueze starea de gâlceavă între părți. Așa dar, cred că pentru a se accentua cât mai bine competența jude-

cătorilor de plăși în materie, ar fi mai bine a se zice în acest articol ca: la contestarea unui drept de proprietate, judecătorul de plasă nu va statua decât asupra posesoriului».

«D-lor, nu sunt decât două soluțiuni, aceia ca: judecătorul să suspende judecata chiar asupra posesiunii de câte ori se contestă dreptul de proprietate și care ar rezulta din redacțiunea actuală a articolului; și a doua, care obligă pe judecător să judece chestiunea de posesiune, chiar când se contestă titlu de proprietate, însă, fără ca să poată prejudica chestiunea de fond. Intre aceste două soluțiuni eu nu ezit un singur moment, a mă pronunța în favoarea celei din urmă și dar, vă rog să votați articolul cu aliniatul din urmă».

În urma acestei discuții se primește un amendament propus în acest sens și ultimul alineat din art. 5 al legii dela 1865, care figură neschimbat în proiectul guvernului, se modifică în modul următor: «În toate aceste cazuri, dacă se va contesta vreuneia din părți însuși dreptul de proprietate, sau titlul constitutiv al servituti, judecătorul de ocol nu va statua decât asupra chestiunii de posesiune, fără ca această să prejudice fondul chiar al dreptului».

După cum se vede, scopul cu care a fost introdus acest alineat și motivul pentru care a fost redactat astfel, a fost pentru a se menține în legislația noastră acțiunile posesorii, cari sub legea dela 1865 erau iluzorii.

La 1894 se modifică iar legea judecătorilor de plăși, păstrându-se acest alineat în noul art. 13 cu următoarea adăogire la sfârșit: «care rămâne a se judeca pe cale principală după regulile generale de competență». De ce au fost adăogate aceste cuvinte? Pentru că s'a crezut că se face textul mai clar, sau mai complet, de oarece și fără aceste cuvinte adăogate se înțelegea că dreptul de proprietate se va judeca după regulile generale de competență.

La 1896 se modifică din nou această lege și acest alineat suferă iar o mică modificare de stil cu aceeași intenție pentru a se exprima mai clar, sau mai gramatical, însă fără a se schimba înțelesul pe care l'a avut până atunci și scopul cu care a fost introdus.

Vine apoi legiuitorul din 1908, care modifică și el acest alineat, așa cum e redactat azi în noul art. 32, fără însă să spue un singur cuvânt din care să rezulte că ar fi avut intenția să schimbe înțelesul și scopul acestui alineat, care la 1879 se introdusese în urma unor discuții contradictorii pe cale de amendament, care a fost admis și justificat chiar de ministrul care propusese legea. Naște atunci întrebarea pentru ce legiuitorul din 1908 a introdus aceste modificări? Răspunsul e simplu. Pentru același motiv pentru care legiuitorii precedenți au modificat și ei acest alineat: Pentru a fi mai clar, sau mai complet. Căci de unde în legea de la 1865 judecătorul trebuia să-și decline competența, când se contestă dreptul de proprietate, în legea dela 1879 legiuitorul revine și prevede că judecătorul nu-și va mai declina competența, când se contestă dreptul de proprietate, ci va statua numai asupra posesiunii; iar în legea dela 1908, ca să fie mai complet, legiuitorul prevede și cazul când prin contestația dreptului de proprietate se excede competența judecătorului și spune categoric, că chiar în acest caz judecătorul nu-și va declina competența — cum era în legea dela 1865 — ci va reține numai posesoriul, rămânând ca petitoriul să se judece după regulile generale de competență.

Numai din acest punct de vedere trebuie privit și

interpretat ultimul alineat din art. 32, mai ales că exprimarea nu este destul de precisă și dă loc la interpretări diferite; căci atunci când un text e susceptibil de două sau mai multe interpretări, trebuie să ținem mai mult seamă de intenția și scopul pe care le-a avut în vedere legiuitorul. Acest scop l'am văzut care a fost în legea dela 1879: Menținerea acțiunilor posesorii, care în legea dela 1865 erau eludate. În noua lege ca și în celelalte legiuri nu vedem nici un cuvânt care să ne spună că înțelesul și scopul acestui alineat a fost schimbat, ceea ce înseamnă că au rămas aceleași.

Dacă dar, din alineatul ultim al art. 32 din noua lege se pot trage trei concluzii diferite; dacă concluzia per a contrario trasă de Casația noastră și de partizanii cumului nu este—logic vorbind—concluzia care trebuie admisă, ca fiind aceea care se impune mai mult; și dacă ținem seamă și de scopul cu care a fost introdus la 1879 acest ultim alineat, care se găsește cu modificări de stil și în noua lege, atunci trebuie să conchidem că legiuitorul din 1908 n'a avut intenția să introducă cumulul posesoriului cu petitoriul, ci pur și simplu a vrut să fie mai complet și mai clar ca legiuitorii precedenți. Căci nu e admisibil, cum foarte bine observă D-l Corneliu Botez, ca același legiuitor din 1908 pe de o parte să admită și să organizeze acțiunile posesorii prin art. 31, iar pe de altă parte să le facă neaplicabilă exercitarea lor printr'un text neprecis.

Dacă legiuitorul din 1908 s'ar fi gândit să introducă cumulul posesoriului cu petitoriul, atunci ar fi trebuit să desființeze art. 31, căci cu existența cumulului, acest text devine iluzoriu, întocmai ca art. 5 din legea de la 1865, sau, în cel mai rău caz, ar fi adăugat la acest articol un alineat categoric afirmativ, prin care să spună că în anumite cazuri se permite cumulul posesoriului cu petitoriul. Însă, fiindcă legiuitorul n'a avut această intenție, s'a păstrat vechiul text, la cari s'au făcut două adăogiri numai ca chestie de stil, fără să se schimbe înțelesul din vechiul art. 61, tot așa cum se făcuse cu acest alineat și în legiurile precedente.

De alt-fel se știe că legiuitorul nostru din 1865 când a introdus acțiunile posesorii, s'a inspirat din legislațiile streine. În aceste legislații sânt articole categorice prin care se oprește cumulul posesoriului cu petitoriul. În procedura geneveză, găsim articolul 266, care se exprimă ast-fel: *«Posesorul și petitoriul nu vor fi nici odată cumulate, ele vor fi instruite și judecate una după alta, numai ca petitoriul să nu fi fost de natură a fi judecat mai de grabă, sau tot așa de curând ca și posesoriul»*. D-l Dan citează însă acest articol ca conținând sistemul cumului. Din traducerea textului, așa cum am găsit-o în Chebapei, se vede că *în regulă generală cumulul e oprit*, și este permis în două cazuri excepționale: când petitoriul se poate judeca mai de grabă, sau tot așa de curând ca posesoriul. Tot ast-fel există în legislația franceză art. 25 și în cea belgiană art. 5 care interzic în mod categoric cumularea posesoriului cu petitoriul. Într-o ordonanță din 1270 a lui Ludovic cel-Sfânt, găsim asemenea următorul art. 5: *«Cererile în complângere sau în reintegrare nu vor putea fi unite cu petitoriul»*.

Ei bine, când toate aceste legislații, pe care trebuie să le fi avut în vedere și legiuitorul din 1908, opresc cumularea posesoriului cu petitoriul și când rolul acțiunilor posesorii este de a se judeca separat de petitoriu, căci alt-fel n'ar avea nici un rost, nu este posibil ca legiuitorul nostru să introducă cumulul la noi, sau dacă l'ar fi introdus, să nu fi spus aceasta printr'un text tot

atât de precis și de categoric, ca acela din legiurile streine, care interzice cumulul.

Dar în cele din urmă, cumulul posesoriului cu petitoriul ar fi o reformă extrem de importantă—pildă e via discuție ce a produs o singură decizie a Curții de casație și în afară de asta e o chestiune cunoscută și discutată de întreaga doctrină; este cu puțință ca un legiuitor să o strecoare pe nesimțite într'un text de lege fără de o motivare,—ori-cum ar fi această motivare?

Și dacă acest lucru n'a fost spus în mod categoric, trebuie să se forțeze textele, pentru a se trage concluzii în sensul cumulului? Pentru motivele arătate mai sus socotesc, că nu; căci dacă ar fi să se admită în legislația noastră sistemul cumulului, așa cum rezultă din art. 32, atunci ar însemna, că pentru marea majoritate a spețelor care se prezintă, acțiunile posesorii să fie desființate în mod indirect prin mijlocul șicanator al contestării dreptului de proprietate.

Într-o acțiune posesorie pârîtul n'are decât să conteste dreptul de proprietate, și în acest caz, judecătorul putând cumula posesoriul cu petitoriul, natural că petitoriul având prioritate, judecătorul nici nu se va mai pronunța asupra posesoriului; căci la ce ar servi dacă din desbaterile procesului s'ar constata că acțiunea posesorie întrunește condițiile de admitere și în același timp s'ar găsi că proprietatea aparține pârîtului. Putându-se pronunța și în petitoriu, desigur că judecătorul se va pronunța numai asupra dreptului de proprietate, și în modul acesta acțiunea posesorie s'a eludat. S'ar putea însă ca proprietatea să aparție tot reclamantului în posesoriu, însă în sistemul cumulului, acțiunea durează cu mult mai mult și probele se fac mai greu și mai costisitor, fiind vorba de dovedirea proprietății; și de unde dar pe calea acțiunii posesorie reclamantul ar fi putut fi reintegrat în posesiunea imobilului într'un timp mai scurt, pe calea cumulului acest timp se îndoește și se împătrește, iar pârîtul beneficiază mai mult de posesiunea locului ce a uzurpat.

Dacă dar acțiunile posesorii rămân desființate în sistemul cumulului, naște întrebarea: Această desființare prezintă vreun folos pentru populația rurală, sau e desavantajos pentru ea? Socotesc că această stare de lucruri ar fi dăunătoare dintr'un îndoit punct de vedere: 1) Statul și justiția n'ar eși reabilitați în sistemul cumulului, așa după cum susține d-l Teodorescu în articolul d-sale; 2) S'ar lipsi partea cea mai săracă a populației noastre țărănești de acest mijloc expeditiv și ușor de a-și dobândi posesiunea și ca consecință — de multe ori — proprietatea unui pământ, din care fusese turburat, sau scos cu violență.

Pentru proprietari însă și pentru țărani fruntași cari au mai mult de 10 h. de pământ, acțiunile posesorii rămân nedesființate și aceștia pot beneficia de asemenea mijloace ușoare de reintegrare, sau de înlăturarea turburării posesiunii; căci dacă pentru pământul lor ei introduc acțiuni posesorii și dacă prin contestarea dreptului de proprietate se excede competența judecătorului — fiind vorba de un pământ mai mare de 10 h. acesta va judeca numai posesoriul, fără a se atinge de petitoriu. Și iată cu modul acesta creiată o deosebire de legiferare, ca normă de diferențiere, servind starea materială a cuiva. Pentru aceleași spețe — turburare de posesie — se creiază pentru cei bogați norme mai ușoare și mai expeditiv, iar pentru cei săraci, reguli de drept mai grele, mai îndelungate și mai costisitoare.

Pe când celui bogat i se permite să dovedească cu martori că a avut posesiunea de un an, sau că a fost

izgonit cu violență din pământ, și în baza acestor probe să fie reintegrat în posesiune; cel sărac trebuie să apuce calea cea lungă și grea a acțiunii în revendicare, unde fiind mai greu de administrat probele, este de cele mai multe ori expus, să-și piarză pământul, chiar când este de bună seamă proprietar pe el.

Și atunci care va fi rezultatul moral al acestui sistem în fața țăranilor? Statul și judecătorul mai es reabilitați în fața săracului, care vede că ceiace i se permite proprietarului, sau oricărui alt fruntaș din sat, nu i se permite și lui?

Nu e așa că e periculos ca relativ la aceeași speță să se creeze pentru unii — cei bogați și puțini — norme de drept civilizate, diferențiate, sau cum vrei să le numești, dar cari sunt mai ușoare; iar pentru alții — cei săraci și mulți — să creezi norme de drept înapoiate, neevoluante, dar cari sânt mai grele și mai costisitoare?

Iată care ar fi consecințele cumulului posesoriului cu petitoriul, pe cari — sânt sigur — că legiuitorul din 1908 nu le-a voit, mai ales în împrejurările în cari s'a legiferat atunci.

Și pentru că acestea ar fi consecințele acestui sistem, și pentru că Înalta Curte de casație, care e regulatorul jurisprudențelor noastre, s'a pronunțat pentru acest sistem, care se poate generaliza, socotesc că niciodată n'a fost mai necesară și mai la timp venită o lege interpretativă, care să explice ce a înțeles legiuitorul din 1908 prin ultimul alineat al art. 31, a înțeles el să introducă cumulul posesoriului cu petitoriul, ori a voit pur și simplu să modifice numai redacția vechiului art. 61, cu intenția de a fi mai clar și mai metodic.

Să se cântărească de o parte sistemul cumulului, iar de altă parte sistemul separării posesoriului de petitoriu; să se aibă în vedere că în toate legislațiile, unde sunt acțiunile posesorii, cumulul este interzis în mod categoric, și să se pronunțe pentru un sistem, sau pentru altul, însă să existe un text precis.

E de observat că această intenție de a modifica unele texte cu scopul de a fi mai clar, o găsim și la legiuitorul din 1896. Eugeniu Stătescu, în expunerea de motive a legii dela 1896, în care s'a modificat și redacția art. 13 din legea dela 1894 referitor la acțiunile posesorii, spune acest lucru: «*Modificările ce s'au introdus în articolele relative la competență, sânt mai mult de redacțiune și de metodă, de cât modificări propriu zise la regulile de competență admise de legea din 1894.*»

D. GHIMPAU

Magistrat-stagiar
Strehaia-Mehedinți

Noembrie 1910

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiuni-Unite

Audiența de la 23 Noembrie 1910

Președenția d-lui **G. N. BAGDAT**, Prim-Președinte

Firma **S. Albahari & Comp.** cu Primăria Capitalei ș. a.

Poprire.—Validarea ei, fără ca terțiul poprit să facă declarațiunile prescrise de art. 459 din proc. civilă. — Operarea unui transport judiciar în folosul creditorului popritor. — Dacă pe calea contestațiunii se mai poate face asemenea declarațiuni prescrise de art. 459. — Condamnarea terțiului poprit ca debitor pur și simplu. — (Art. 460 din procedura civilă)

1. Odată ce o poprire a fost validată definitiv în folosul creditorului popritor fără ca terțiul poprit să fi făcut declarațiunile prescrise de art. 459, un tran-

sport judiciar se operează în folosul creditorului popritor, adică înlocuirea datornicului, rămânând astfel terțiul poprit personal condamnat pentru suma poprită, conform art. 460 din proc. civilă.

2. Cel care se lasă a fi condamnat prin hotărîre definitivă, fără a invoca înainte de condamnarea sa cauzele de neexistență sau de stingere totală sau parțială, anterioară condamnățiunii sale, nu mai poate pe cale de contestație să invoace acele cauze; căci altfel, nici o judecată nu s'ar mai putea considera ca terminată și s'ar viola principiul autorității lucrului judecat.

Deciziunea 21/910. — Casată, după recursul făcut de Firma **S. Albahari & Comp.**, decizia No. 12/910, a Curții de apel din Craiova, secția II, dată în proces cu Primăria Capitalei ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat **N. Titulescu**, în desvoltarea ambelor motive de casare;

Pe d-l avocat **V. Bălăcescu**, în combateri; și

Pe d-l procuror-general **Sc. Popescu**, în concluziuni, cerând respingerea motivelor de recurs.

Deliberând,

Asupra ambelor motive de casare:

I. «Violarea art. 459 din procedura civilă combinat cu art. 1211 din codul civil.

«Prin sentința definitivă a Trib. Ilfov, subsemnata firmă **S. Albahari** obține condamnarea lui **B. B. Weinberg** și fiu pentru suma de 7189 lei 55 bani cu dobânzi dela 1895

«Cum în 1894 **B. B. Weinberg** obținuse și el o deciziune prin care condamnă Primăria Capitalei la 10635 lei firma **S. Albahari** face poprire în mâinile Primăriei până la concurența creanței de 7189 lei cu dobânzile ei dela 1895. Primăria citată în validare nu declară că mai sunt și alte popriri asupra sumelor datorite lui **Weinberg** și lasă să fie condamnată ca debitoare pur și simplu a firmei **S. Albahari** prin sentința rămasă definitivă. Posterior depune suma de 10635 lei

«Aflându-se tocmăi atunci că mai sunt și alți creditori popritori asupra acestei sume, se face tabloul și se colocă firma **S. Albahari** numai cu aproximativ 1300 lei din creanța ei, rămânând judecătorește stabilit ca pentru rest să aibă dreptul a urmări pe debitoarea ei pur și simplu, Primăria Capitalei, asupra întregii averi (vezi sentința No. 2091/908 a Trib. Comercial Ilfov, confirmată prin deciziunea Curții No. 3967/908, ambele la dosar).

«Conform celor stabilite prin sus zisa sentință, firma **S. Albahari** începe urmărirea contra Primăriei Capitalei pentru restul ei de creanță. Primăria face contestație susținând că din moment ce a depus suma de 10635 lei, ea și a executat obligațiunea și față de firma **S. Albahari**, și nu poate fi executată pentru mai mult.

«Contestația a fost admisă de Tribunalul comercial Ilfov, și sentința a fost confirmată în apel prin adoptare de motive.

«Or, atât sentința Tribunalului, cât și decizia Curții sunt date cu violarea art. 459 din procedura civilă combinat cu 1201 din codul civil

«Conform unei doctrine și a unei jurisprudențe bine stăbilite, art. 459 din procedura civilă, impune terțiului poprit obligațiunea de a se declara dacă suma ce se poprește mai e poprită și de alții, sub sancțiunea severă de a se vedea, în caz de neglijență de a-și îndeplini această obligație, condamnat ca debitor pur și simplu. A se vedea decizia Înaltei Curți 7 Noembrie 1913, Buletin 1913, pag. 1400 și 335; 1 Noembrie 1901, Buletin 1901 pag. 1542.

«În adevăr, nu se concepe obligația art. 459 fără o sancțiune virtuală, pe de altă parte dat fiind că în legiuirea ro-

mânească, prin opoziție cu cea franceză și genoveză, terțiul poprit e în totdeauna parte în proces lipsa de o sancțiune a art. 459 ar echivala cu lepădarea principiului autorității lucrului judecat; din moment ce din validarea poprirei s'a efectuat un transport judiciar de creanță, terțiul poprit devenind debitor pur și simplu, nu se poate reveni asupra condamnării lui de a plăti suma întreagă, fără a se călca dispozițiunile art. 1261 din codul civil.

«Așa fiind, deciziunea atacată cu recurs și implicit sentința tribunalului violează art. 459 din procedura civilă și calcă autoritatea lucrului judecat a sentinței No 1013/905 și a sentinței No 2191 din 18 Noembrie 1903 a Tribunalului comercial Ilfov, ambele definitive».

II. «Violaarea art. 461 din procedura civilă.

«Deciziunea atacată admitând că după validarea poprirei în mâinile Primăriei, după condamnarea acesteia ca debitoare pur și simplu, firma S. Albahari trebuia să urmărească pentru restul rămas neachitat, pe debitorul originar B. B. Weinberg (prin reprezentanții lui de azi) violează efectul novator al poprirei validate, neținând seamă de transportul judiciar de creanță care s'a efectuat pe baza art. 461».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că: Firma S. Albahari având a lua, pe baza unui titlu executor, de la B. B. Weinberg suma de lei 7189 cu dobândă de la 1895, a poprit în mâinile Primăriei Comunei București orice sumă de bani, ce Primăria era condamnată a plăti lui Weinberg, după care, Primăria a și consemnat suma de lei 11635 ce datora;

Că această poprire fiind validată fără ca Primăria să declare în instanța de validare că asupra sumei ce datora lui Weinberg, mai sunt și alte popriri validate, Firma Albahari, a cerut executarea sentinței de validare, sentință ce s'a și executat prin facerea tabloului de distribuirea sumei între creditori, revenind Firmei Albahari numai lei 1300, iar pentru restul creanței neacoperită, Albahari, începând urmărirea contra Primăriei, aceasta a făcut contestație care a fost admisă de Curtea de apel din București;

Că, în fine, această deciziune fiind casată și afacerea fiind trimisă spre a fi judecată de Curtea de apel Craiova, această Curte judecând tot ca Curtea de apel din București afacerea a fost trimisă în cercetarea secțiunilor-unite conform art. 65 din legea organică a acestei înalte Curți;

Având în vedere că astfel fiind faptele, chestiunea dedusă din naintea secțiunilor-unite și care formează obiectul motivelor este aceea de a se ști care este sancțiunea obligațiunii impusă terțiului poprit prin art. 459 din proc. civilă în cazul când el nu se prezintă în instanța de validare, spre a face declarațiunile prescrise de acest articol;

Văzând art. 459 din proc. civilă;

Considerând că rezultă din dispozițiunile acestui articol că terțiul poprit chemat în instanța de validare, are să declare între altele, dacă datorește suma ce se poprește, cât este acea sumă, pe bază de ce titlu, dacă mai este poprită și de alții și dacă acea datorie este exigibilă;

Considerând că odată ce poprirea a fost validată definitiv în folosul creditorului popritor fără ca terțiul poprit să fi făcut declarațiunile prescrise de art. 459, un transport judiciar se operează în folosul creditorului popritor, adică înlocuirea datornicului, rămânând astfel terțiul poprit personal condamnat pentru suma poprită, conform art. 461 din procedura civilă;

Considerând că cel care se lasă a fi condamnat prin hotărâre definitivă fără a invoca înainte de condamnarea sa cauzele de neexistență sau de stingere totală sau parțială anterioare condamnățiunii sale, nu mai poate pe cale de contestațiune să invoce acele cauze, căci altfel nici o judecată nu s'ar mai putea considera ca terminată și s'ar viola principiul autorității lucrului judecat;

Considerând că în speță, Primăria Capitalei nefăcând declarațiune, cu ocazia validării, că suma poprită de Albahari mai era poprită și de alții, și lăsând să fie condamnată direct către Albahari, se găsește exact în situațiunea oricărui debitor, care chemat în judecată, ar fi omis să invoce inexistența, compensațiunea sau ori care alt mod de stingere al datoriei pentru care este urmărit;

Că, prin urmare, ea urmează să plătească întreaga sumă poprită, fără să mai poată pe calea contestațiunii la executarea hotărârei de validare, să facă declarație în mod valabil de popririle cari mai existau în mâinile sale în momentul validării acestei din urmă, căci prin aceasta, cerând să se constate că la epoca condamnării sale nu mai poate datora întreaga sumă la care a lăsat să fie condamnată, s'ar viola autoritatea lucrului judecat rezultând din sentințele de validare rămase definitive;

Considerând că deși hotărârea de validare condamnă pe Primărie să plătească din sumele ce datorează lui Weinberg, din aceste cuvinte obicinuie în asemenea dispoziție, nu se poate deduce că judecata a înțeles să pronunțe o hotărâre condițională care ar fi lăsat litigiul nerezolvit;

Că din ele rezultă din contră, că judecata, în lipsă de orice declarațiune contrarie din partea Primăriei, a constatat existența datoriei;

Că, în consecință, judecata a pronunțat o condamnare pură și simplă, care are autoritate de lucru judecat;

Considerând că dacă Primăria este expusă să plătească mai mult decât datora, aceasta se datorește numai neglijenței sale, care nu poate vătăma întru nimic drepturile câștigate a le creditorului popritor, care dacă ar fi avut cunoștința de celelalte popriri existente, ar fi putut lua alte măsuri pentru asigurarea și îndestularea restului de creanță rămas neacoperit;

Considerând că nu ar fi nici juridic nici echitabil ca pentru această neglijență a Primăriei, creditorul să fie trimis să înceapă o nouă judecată în contra ei, când are deja o hotărâre definitivă care o condamnă pur și simplu la suma ce reclamă;

Considerând că astfel fiind, când Curtea de apel admite contestațiunea Primăriei, nesocotește efectele hotărârei de validare, nu ține seamă de transportul judiciar de creanță efectuat în temeiul art. 461 din procedura civilă și violează autoritatea lucrului judecat;

Văzând și articolul 65 din legea organică a acestei înalte Curți.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 23 Iunie 1909

Președenția d-lui I. V. BALĂȘESCU, judecător unic

Sentința No. 37

Victor Nadel contra d-lor Edelstein ca debitor principal și Dr G. Patzel ca girant

Obligațiune de garanție.— Considerarea ei ca un accesoriu a celei principale.— Dacă ea poate să și schimbe natura ei după aceea a celei principale.— Obligațiuni civile.— Dovedirea lor.— Dacă proba cu martori e admisă când valoarea obligațiunii trece de 55 lei.— (Art. 46 din codul comercial).

Dacă obligațiunea de garanție este considerată ca un accesoriu al celei principale, aceasta nu poate avea alt înțeles de cât numai că, nu poate să existe obligațiune de garanție fără a exista o obligațiune principală, iar nici de cum că obligațiunea de garanție își schimbă natura sa, după aceea a celei

principale, ci din contra își păstrează caracterul său de obligație deosebită după natura sa.

Astfel, în afară de obligațiunile de garanție, cari prin ele însăși constituiesc fapte de comerț, celelalte obligațiuni simple de garanție nu pot fi considerate de cât ca obligațiuni civile, supuse regulilor de probațiune prevăzute de dreptul comun, cari prin urmare nu pot fi dovedite cu martori, când valoarea obligațiunei e mai mare de cinzeci și cinci lei.

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de pârțul Dr Gh. Patzelt prin avocatul său I. Stănescu, de a se declina competența Tribunalului Tutova și a se trimite afacerea în judecata Trib. Ilfov în circumscripția căruia domiciliază numitul;

Având în vedere că pârțul Dr Gh. Patzelt domiciliat în București, este chemat în judecată ca garant pentru suma de 6000 lei datorată reclamantului Victor Nadel din Galați, de B. Edelstein, agricultor din com. Buda, jud. Tutova;

Având în vedere că garanția este un accesoriu al datoriei principale și, prin urmare, acțiunea pentru recunoașterea garanției trebuie a se intenta la tribunalul competente a judeca cererea principală, conform art. 61 din procedura civilă;

Că, debitorul principal B. Edelstein fiind necontestat că domiciliază în comuna Buda, jud. Tutova bine a fost chemat înaintea Trib. Tutova și prin urmare tot acest tribunal este competent a judeca și cererea de garanție îndreptată contra pârțului Dr Patzelt;

Că, astfel fiind, incidentul de necompetință este neîntemeiat și urmează a fi respins;

În fond,

Asupra acțiunei intentată de Victor Nadel, comerciant din Galați, cu petiția înreg. la No. 737 din 24 Martie 1909 contra d-lui B. Edelstein, agricultor din com. Buda, jud. Tutova, pentru a fi obligat să-i plătească suma de 6000 lei ce-i datorează, iar în caz când acesta nu o va plăti să fie obligat Dr Gh. Patzelt din București la plata acestei sumi ca garant;

Având în vedere că pentru dovedirea acțiunei pârții fiind chemați la interogator nu s'au prezentat a răspunde de cât numai Dr Gh. Patzelt, care a fost chemat ca garant, căci la interogator ce i s'a făcut a declarat că dânsul nu a garantat față de reclamant nici o sumă din ceace i va datora pârțul B. Edelstein;

Având în vedere că reclamantul, prin avocatul său C. Ștefănescu, nu a susținut oral acțiunea sa, în contra pârțului principal B. Edelstein și numai în contra garantului Dr G. Patzelt, chemat ca garant, și pentru a dovedi obligațiunea acestuia de garanție pentru suma de 6000 lei ceruți dela pârțul B. Edelstein, a cerut proba cu martori, susținând că obligațiunea principală a pârțului B. Edelstein este de natură comercială și, prin urmare, și obligațiunea de garanție are aceeași natură, așa că pentru dovedirea ei este inadmisibilă proba cu martori conform art. 46 din codul comercial;

Având în vedere că reclamantul prin acțiune a cerut ca B. Edelstein să fie obligat a-i plăti suma de 5000 lei ce-i datorează fără a specifica din ce-i provine această sumă, spre a se stabili natura obligațiunei și nici în instanță nu produce vreo dovadă din care să se stabilească că obligațiunea pârțului B. Edelstein este de natură comercială, așa că, față de această lipsă de dovezi nici caracterul obligației de garanție, ce pretinde contra pârțului Dr Gh. Patzelt, nu se poate stabili dacă este de natură comercială;

Având în vedere că dacă am admite că obligațiunea pârțului B. Edelstein este de natură comercială, totuși

obligațiunea de garanție a pârțului Dr G. Patzelt, care este cu totul aparte de obligațiunea principală, fiind consimțite de altă persoană de cât debitorul principal, cu care nu are nici un raport de obligațiuni, de oare ce raportul juridic de obligațiuni se creează independent de debitorul principal numai între garant și creditor, nu poate fi privită de cât numai cu caracterul său propriu, deosebit de al obligațiunei principale, astfel că obligația de garanție poate fi după natura sa proprie, fie civilă, fie comercială, independent de natura obligațiunei principale;

Având în vedere că dacă obligațiunea de garanție este considerată ca un accesoriu al celei principale aceasta nu poate avea alt înțeles de cât numai în sensul că nu poate să existe obligațiunea de garanție fără a exista o obligațiune principală, și, ca o consecință obligațiunea de garanție nu poate întrece pe cea principală, iar nici de cum că obligațiunea de garanții își schimbă natura sa după aceea a celei principale, și, din contra își păstrează caracterul său de obligațiune deosebită, după natura sa;

Că, în acest fel pot fi obligațiuni de garanție de natură comercială și, prin urmare, supuse regulilor codului de comerț, sub raportul probațiunei, când garantul face o speculațiune din obligația sa, sau când este constatată prin acte prin care codul de comerț le declară prin ele însăși ca fapte de comerț cum ar fi garanțiile date prin cambii și ordine în produse sau mărfuri;

Că, în afară de aceste obligațiuni de garanție, care prin ele însăși constituiesc fapte de comerț, celelalte obligațiuni simple de garanție împrumută caracterul general al naturei lor de acte de binefacere care nu pot fi considerate de cât ca obligațiuni civile supuse prin urmare regulilor de probațiune prevăzute de dreptul comun;

Având în vedere că obligațiunea de garantat pe care reclamantul pretinde că și-a luat-o pârțul Dr G. Patzelt, față de dânsul, nu arată caracterul comercialității după normele indicate mai sus, așa că această obligațiune fiind tăgăduită, nu se poate dovedi după normele comerciale ci după acele ale dreptului comun, care nu permite dovedirea obligațiunilor de o valoare mai mare de 55 lei cu proba testimonială;

Că alte mijloace pentru dovedirea obligațiunei de garanție, ce se pretinde de reclamant în contra pârțului Dr Gh. Patzelt, ne mai invocându-se, acțiunea sa rămâne nedovedită față de acesta și, prin urmare, trebuie a fi respinsă ca și aceea în contra pârțului B. Edelstein, care nu a fost susținută oral în instanță;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, Tribunalul respinde, etc.

(s) V. Bălășescu

(s) Grefier Popa

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, fără a mai aștepta înecunoștiințări cari sunt costisitoare, sau să plătească la prezentare numai în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului încasator, sau ajutorului său C. PETCULESCU, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.

A apărut: **Studiu asupra Intervențiunii Statului între capital și muncă**, de d-l N. Petrescu-Comnen, judecător la Trib. Ilfov.

Lucrare premiată de Academia Română cu premiul G. San-Marin din 1910.

Prețul 3 lei